

16.11.2023

Byrådsavdeling for kultur og næring
postmottak@byr.oslo.kommune.no

Høringsuttalelse fra Oslo musikkråd - Temaplan "En kulturby for alle - sammen for økt deltakelse"

Det vises til mottatt utkast til temaplan for økt deltakelse i kulturlivet. Oslo musikkråd har 16.02.2023 gitt et omfattende innspill ved oppstart av planarbeidet, og vil i utgangspunktet vise til dette på nytt.

Temaplanen har tre overordnede mål som det er lett å slutte seg til:

1. Oslo skal være en inkluderende og mangfoldig kunst- og kulturby som er tilgjengelig for alle
2. Oslo kommune skal sammen med kulturlivet arbeide for å redusere ulikhetene i deltakelse, som publikum og utøver
3. Kommunen skal legge til rette for gode møteplasser, kulturaktivitet og kulturell infrastruktur i hele byen

Oslo musikkråd verdsetter intensjonen i disse målene, men er usikker på om de 21 tiltakene som listes under de 18 innsatsområdene er dekkende eller tilstrekkelig for å nå målsettingene.

Det oppgis i høringsbrevet at planen gjelder hele befolkningen, og ikke skal være avgrenset til bestemte målgrupper. Det legges imidlertid opp til en vekt på barn og unge ettersom tidlig etablering av vaner legger til rette for økt deltakelse senere i livet. Dette opplever Oslo musikkråd som positivt - men planen bærer preg av et underfokus på generelle tiltak - og konkrete tiltak for andre grupper som f.eks eldre. Derfor framstår planen som i hovedsak som en "kulturplan for barn og unge" - og da forsvinner helhetspreget, og muligheten til å vise samspillet mellom alle aldersgrupper, og ikke minst det avgjørende samspillet mellom ideelt basert kulturliv, det profesjonelle kulturfeltet og næringslivet innen kultur.

Dokumentet med bakgrunnsmateriale for planen er godt, og inneholder viktig informasjon. Selv om selve plandokumentet har et annet fokus, vil vi peke på at blant de største barrierene for deltakelse ligger ikke nødvendigvis i økonomi eller levekårsutfordringer - men *mangel på tid* (oftest størst faktor) og *manglende interesse*. Temaplanen drøfter dette i liten grad, og har få tiltak som møter disse viktigste barrierene.

Oslo musikkråd består av byens største samling av breddekultur, der medlemsbasert aktivitet innen band, korps, kor og orkestre utgjør Oslos store lavterskelportal til kulturlivet, lokalisert i nærmiljøet. Denne aktiviteten omfatter også brorparten av produserte kulturskoleplasser, i et samarbeid mellom det frivillige organisasjoner og Kulturskolen. Et innsatsområde og tiltak rettet inn mot å utvikle potensialet i dette samspillet kunne hatt større plass i planen, da det effektivt ville oppnådd økt kulturdeltakelse og -utøvelse generelt blant barn og unge. Oslo musikkråd har oversendt en egen henvendelse om de utfordringer slik aktivitet nå opplever i hverdagen i bruk av skolene som lokale kulturhus, der den skoler og AKS i praksis legger nye hinder for ideelt basert kulturvirksomhet. Et eksempel ligger under innsatsområde informasjon: Frivillige organisasjoner som samarbeider med eller får støtte av det offentlige burde få lov til å informere om tilbudene sine på skoler og andre kommunale lokaler og møteplasser. Det skjer kanskje nå i noen grad, men det er for mange eksempler på at lag som øver på en skole ikke får lov til å henge opp rekrutteringslapper. Kommunen må bidra til å snu holdningen om at frivilligheten og unges fritidsaktiviteter er en byrde for skolen.

Det er et viktig supplement for at vi skal bli hele mennesker, og for å hjelpe til deltakelse i sivilsamfunnet der skolens ansvar slutter.

Til grunn for planen ligger at alle har rett til kulturliv. Derfor er punkt 3 om infrastruktur i hele byen viktig.

Et av de store barrierene, spesielt for unge som har nærmiljøet som arena, er at det er en stor ubalanse i den kulturelle infrastrukturen i Oslo. Det betyr at muligheten for lokale kultur- og møteplasser i noen bydeler er nærmest totalt fraværende. Det er positivt at det foreslås tiltak for å ha bedre kapasitetsoversikt, men basert på eksisterende kunnskap, er det tiltaksløst å ikke foreslå noen handling for å utjamne denne situasjonen. Om lag en tredjedel av byens unge har ikke steder for lokal kultur, og det er en situasjon som har forverret seg over tid.

Deltakelse i lokalt kulturliv som publikum og utøver er en inngangsport for videre engasjement i både det ideelle og det profesjonelle kulturlivet. Å høre et band live på UKM, eller synges i et skolekor kan ta deg videre til konserter på Rockefeller eller i Aulaen som eldre.

Det foreligger en kartlegging av infrastruktur for profesjonell kapasitet fra 2019, og Oslo musikkråd er i samarbeid med Kulturalliansen i gang med å kartlegge alle lokaler i bydelene som anvendes til musikk/kulturuttrykk. Et kommunalt bidrag til dette hadde vært positivt. Det er avgjørende at slik kapasitetskartlegging skjer i samarbeid med de store kultursammenslutningene, og et godt eksempel er Musikkontoret MØSTs mulighetsstudie for Viken fylke om kapasitet i kulturnæringsfeltet for musikk.

Generelt vedrørende tiltak under innsatsområdene:

Flere områder beskriver innsats som byrådet oppfatter som svært viktige. Oslo musikkråd vil peke på at når eneste tiltak og kommunalt aktivitet foreslås å være *..kommunen vil oppfordre profesjonelle å ta initiativ til tettere samarbeid med frivilligheten..* og *... Oslo kommune vil oppfordre kultursektoren til å vurdere om deres aktiviteter i større grad kan gjennomføres lokalt...* så gir det inntrykk av kommunal tiltaksløshet, og liten vilje til kommunal egeninnsats. En *oppfordring* koster jo ikke stort, men synliggjør lite evne. Her anbefaler Oslo musikkråd at en i det minste kan signalisere et aktivt kommunalt insitament - for eksempel i retning av *"...byrådet vil etablere insentiver og fysisk tilrettelegging for å oppnå et tettere samarbeid..."* Dette vil synliggjøre en kommunal vilje og ressursinnsats til å oppnå de gode målene.

Oslo musikkråd håper på en revisjon av planutkastet etter at det er tiltrådt nytt byråd - og ser fram til en ny høringsrunde for dette i 2024.